

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 2011 r.

w sprawie sposobu i trybu złożenia wniosku o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego spółki, której umowę zawarto przy wykorzystaniu wzorca umowy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością udostępnianego w systemie teleinformatycznym.

Na podstawie art. 19 ust. 7 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 168, poz. 1186, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe wymagania dotyczące sposobu i trybu złożenia wniosku o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego spółki, której umowę zawarto przy wykorzystaniu wzorca umowy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością udostępnianego w systemie teleinformatycznym, zwanej dalej „spółką”.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) systemie teleinformatycznym - rozumie się przez to system teleinformatyczny w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. Nr 144, poz. 1204, z późn. zm.²⁾), służący do obsługi zawiązania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, której umowę zawarto przy wykorzystaniu wzorca umowy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością udostępnianego w systemie teleinformatycznym i złożenia wniosku o jej wpis, dostępny za pomocą usług internetowych udostępnianych

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 141, poz. 888, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 42, poz. 341, Nr 53, poz. 434, i Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 96, poz. 620, oraz z 2011 r. Nr 92, poz. 531, Nr 112, poz. 654, Nr 142, poz. 826 i Nr 144, poz. 851.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 173, poz. 1808, z 2007 r. Nr 50, poz. 331, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056, Nr 216, poz. 1371, z 2009 r. Nr 201, poz. 1540, oraz z 2011 r. 85, poz. 459, Nr 134, poz. 779.

- na stronach internetowych Ministerstwa Sprawiedliwości, którego administratorem jest Minister Sprawiedliwości;
- 2) użytkownika - rozumie się przez to osobę fizyczną, która jest uprawniona do uwierzytelniania się na danym koncie;
 - 3) koncie - rozumie się przez to zbiór danych w systemie teleinformatycznym udostępniany użytkownikowi;
 - 4) nazwie użytkownika - rozumie się przez to jawne, niepowtarzalne i przyporządkowane użytkownikowi dane wykorzystywane przez tę osobę do składania podpisu elektronicznego;
 - 5) hasło - rozumie się przez to poufne dane do składania podpisu elektronicznego;
 - 6) uwierzytelnieniu - rozumie się przez to identyfikację użytkownika na potrzeby uzyskania przez niego dostępu do konta;
 - 7) sądzie - rozumie się przez to wydział sądu właściwy do rozpoznania wniosku o wpis spółki do Krajowego Rejestru Sądowego;
 - 8) elektronicznym potwierdzeniu wniesienia pisma - rozumie się przez to zestaw danych jednoznacznie wskazujący wnoszone pismo, użytkownika je wnoszącego oraz datę wniesienia pisma;
 - 9) podpisie elektronicznym – rozumie się przez to podpis elektroniczny, o którym mowa w art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. Nr 130, poz. 1450, z późn. zm.³⁾) złożony w systemie teleinformatycznym;
 - 10) bezpiecznym podpisie elektronicznym weryfikowanym przy pomocy kwalifikowanego certyfikatu – rozumie się przez to podpis elektroniczny, o którym mowa w art. 5 ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym;
 - 11) rejestr – rejestr przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego.

§ 3. 1. Wniosek o wpis spółki do rejestru składa się przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego na udostępnionych w tym systemie formularzach.

2. Dostęp do systemu teleinformatycznego użytkownik uzyskuje przez swoje konto, na którym uwierzytelnia się podając nazwę użytkownika i hasło lub też posługując się bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu.

³⁾ Zmiany tekstu wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 124, poz. 1152, Nr 217, poz. 2125, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, z 2010 r. Nr 40, poz. 230, Nr 182, poz. 1228, oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622.

§ 4. 1. Wniosek o wpis spółki do rejestru podpisuje się podpisem elektronicznym lub bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu.

2. Podpis elektroniczny jest składany przez podanie nazwy użytkownika i hasła.

§ 5. 1. Do wniosku o wpis spółki do rejestru dołącza się wytworzone w systemie teleinformatycznym w postaci elektronicznej umowę spółki, listę wspólników oraz – jeżeli zostało sporządzone w tym systemie – oświadczenie wszystkich członków zarządu, że wkłady pieniężne na pokrycie kapitału zakładowego zostały wniesione najpóźniej w chwili zgłoszenia spółki.

2. Jeżeli wniosek o wpis spółki do rejestru ma zostać złożony przez pełnomocnika, wypełnia on w systemie teleinformatycznym oświadczenie wskazujące na fakt udzielenia pełnomocnictwa przez spółkę, osoby działające w jej imieniu, datę udzielenia pełnomocnictwa oraz jego zakres. Oświadczenie pełnomocnika podlega dołączeniu do wniosku.

3. Tożsamość osoby podpisującej wniosek, która nie posiada statusu użytkownika, musi być potwierdzona przez użytkownika.

§ 6. 1. Użytkownik przygotowujący w systemie teleinformatycznym wniosek o wpis spółki wypełnia formularz wniosku udostępniony w tym systemie i po dołączeniu dokumentów, o których mowa w § 5, zatwierdza wniosek przez złożenie podpisu elektronicznego z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Jeżeli wniosek podpisany ma być przez inne osoby niż użytkownik przygotowujący wniosek, przy przygotowaniu wniosku należy wskazać innych użytkowników mających podpisać wniosek.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 wniosek jest zatwierdzony z chwilą podpisania go przez ostatniego z użytkowników.

4. Zatwierdzony wniosek podlega przekazaniu do sądu.

5. Użytkownik podpisujący wniosek wskazuje, przy składaniu podpisu, czy czynności te wykonuje we własnym imieniu, czy w imieniu innych osób.

6. Po przekazaniu wniosku do sądu użytkownicy podpisujący pismo i załączone do niego dokumenty otrzymują elektroniczne potwierdzenie wniesienia pisma.

§ 7. 1. Ostatni użytkownik zatwierdzający wniosek przekazuje wniosek do sądu albo wskazuje tego z użytkowników podpisujących wniosek, który przekaże wniosek sądowi.

2. Doręczenia pism sądowych dokonywane będą użytkownikowi przesyłającemu wniosek do sądu. Po odebraniu pisma przez użytkownika, system teleinformatyczny wytwarza elektroniczne potwierdzenie odbioru pisma.

§ 8. Przed przekazaniem wniosku uiszcza się opłatę sądową za pomocą mechanizmów gwarantujących nieodwracalne zainicjowanie procedury opłacenia pisma i identyfikację wnoszącego opłatę, udostępnionych przez system teleinformatyczny obsługujący postępowanie rejestrowe.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

w porozumieniu

MINISTER ADMINISTRACJI i CYFRYZACJI

**Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym**

ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Legislacyjno-Prawnego

Doroja Kramarczyk
radca prawny
www.inforlex.pl

Uzasadnienie

Projektowane rozporządzenie jest wykonaniem delegacji zawartej w art. 19 ust. 7 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym w brzmieniu nadanym przez ustawę z dnia 1 kwietnia 2011 r. o zmianie ustawy - Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 92, poz. 531). Rozporządzenie określa szczegółowe wymagania dotyczące sposobu i trybu złożenia wniosku o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego spółki, której umowę zawarto przy wykorzystaniu wzorca umowy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością udostępnianego w systemie teleinformatycznym.

Regulacja wskazanej problematyki jest oparta na założeniu, iż z jednej strony niepożądane (i wykluczone z uwagi na przepisy ustawowe – art. 694³ § 3¹ Kodeksu postępowania cywilnego w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 1 kwietnia 2011 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych i niektórych innych ustaw) jest ograniczenie możliwości zakładania spółki, o której mowa w art. 157¹ Kodeksu spółek handlowych, i składania wniosku o jej wpis wyłącznie do przypadku posłużenia się bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu, jako nadmiernie ograniczające założenie spółki przy wykorzystaniu drogi elektronicznej, a z drugiej strony założenie spółki wyłącznie przez złożenie podpisu elektronicznego przez osoby zakładające konto w systemie teleinformatycznym i uzyskujące ten podpis bez weryfikacji ich tożsamości¹⁾ stworzy nadmierne ryzyko dla bezpieczeństwa obrotu. Zaznaczyć wypada przy tym, że o ile w elektronicznym postępowaniu upominawczym (e-sąd) w pełni jest dopuszczalne i akceptowalne liberalne podejście do identyfikacji osób inicjujących postępowanie sądowe w tym trybie, to nie jest to podejście właściwe w sytuacji tworzenia podmiotów prawa jakimi są spółki kapitałowe. W elektronicznym postępowaniu upominawczym istnieje wymóg opłacenia pozwu dla zainicjowania postępowania i takie opłacenie ma również walor identyfikacji osoby dokonującej czynności w systemie teleinformatycznym (składającej pozew). Identycznie będzie wyglądać sytuacja przy zakładaniu spółki, o której mowa w art. 157¹ § 6 Kodeksu spółek handlowych, i składaniu wniosku o jej wpis, co reguluje niniejsze rozporządzenie.

Z uwagi więc na: z jednej strony niewłaściwość nadmiernego utrudniania zakładania spółek (co byłoby konsekwencją przyjęcia restrykcyjnych wymagań do podpisu elektronicznego), z drugiej strony zagrożenie dla bezpieczeństwa obrotu jakie byłoby konsekwencją dopuszczenia całkowitego braku weryfikacji tożsamości osób zakładających spółki, przyjęto w projektowanym rozporządzeniu pośredni model, który wyważa potrzebę ułatwienia zakładania spółek i potrzebę ochrony obrotu gospodarczego. Jest więc dopuszczalne działanie wszystkich osób, które założą konto w systemie teleinformatycznym. Zarazem jednak wskazano, że w procesie tworzenia każdego dokumentu w trakcie zawiązywania spółki i kierowania do sądu rejestrowego wniosku o jej wpis uczestniczyć musi użytkownik uprawniony do uwierzytelnienia się danym koncie. W szczególnej sytuacji, gdy konieczne jest działanie użytkownika, który nie poddał się procedurze uwierzytelnienia użytkownik uwierzytelniony będzie zapewniał swoiste potwierdzenie tożsamości takiej osoby. Udział użytkownika uwierzytelnionego będzie polegał więc albo na podpisaniu dokumentów jako wspólnik spółki czy członek zarządu albo też na potwierdzeniu tożsamości osób podpisujących dokument jako wspólnicy bądź członkowie zarządu.

Rozporządzenie nie ogranicza kwalifikacji osób działających jako użytkownicy uwierzytelnieni wyłącznie do adwokatów bądź radców prawnych, co pozwoli uniknąć możliwości postawienia zarzutów dyskryminacji prawników zagranicznych i naruszenia postanowień dyrektywy Rady WE z dnia 22 marca 1977 r. *mającej na celu ułatwienie skutecznego korzystania przez prawników ze swobody świadczenia usług* (77/249/EWG).

W zakresie używanego podpisu wskazać trzeba, że stawia się wymóg wykorzystywania tzw. podpisu zwykłego, niemniej jednak podpis ten będzie posiadał cechy niezaprzeczalności, rozliczalności działań (umożliwienia przypisania działań konkretnemu użytkownikowi systemu), jak również oznaczania czasu dokonywania czynności. Wskazać należy bowiem, że czynności te będą dokonywane zawsze w systemie teleinformatycznym, a więc wtedy jeżeli do systemu uzyska dostęp użytkownik identyfikujący się na danym koncie i jemu system przypisze określone działania o oznaczonym czasie. Zagrożenia dla działań użytkownika zależeć będą głównie od sposobu traktowania danych umożliwiających dostęp do systemu przez jego konto.

Analizując poszczególne przepisy wskazać należy, że § 1 określa zakres rozporządzenia. Przepis § 2 zawiera słowniczek używanych pojęć, przy czym zaznaczyć należy, iż zasadnicze pojęcia jak: użytkownik, konto, system teleinformatyczny są zdefiniowane identycznie lub podobnie jak w innych rozporządzeniach regulujących działanie innych sądowych systemów teleinformatycznych.

Regulacja § 3 wskazuje, że wniosek o wpis spółki składa się za pomocą systemu teleinformatycznego przy zastosowaniu udostępnionych w tym systemie formularzy. W ust. 2 wskazano jakie rodzaje podpisów muszą być wykorzystywane do uzyskania dostępu do systemu teleinformatycznego. Co do zasady będzie stosowany podpis składany za pomocą wskazania danych identyfikujących użytkownika (*loginu*) i hasła. Dla tych jednak użytkowników, którzy dla uwierzytelnienia na koncie wykorzystają chęć bezpieczny podpis elektroniczny z ważnym kwalifikowanym certyfikatem, jest dopuszczalne posłużenie się tym podpisem. Podkreślić należy przy tym, że w § 3 jest mowa o uzyskaniu dostępu do samego systemu teleinformatycznego.

W § 4 uregulowano kwestie podpisania wniosku o wpis spółki do rejestru (podpis elektroniczny lub bezpieczny podpis elektroniczny weryfikowany przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu). Ust. 2 przesądza, iż podpis elektroniczny jest składany przez podanie nazwy użytkownika i hasła.

W § 5 i 6 uregulowano procedurę składania wniosku. Wskazać należy, że wniosek powinien zostać podpisany przy jego zatwierdzeniu, niezależnie od samego uzyskania dostępu do systemu teleinformatycznego. Wniosek może zostać również podpisany przez więcej niż jednego użytkownika (cały zarząd). Biorąc pod uwagę istotę drogi elektronicznej, niezbędne jest również wskazanie konieczności generowania elektronicznego potwierdzenia wniesienia pisma, które otrzymają wszyscy podpisani pod wnioskiem, aby wiedzieli, że proces podpisywania wniosku (który może być rozciągnięty w czasie) został zakończony. Projekt przewiduje, że w przypadku złożenia wniosku o wpis spółki do rejestru przez pełnomocnika będzie on musiał wypełnić oświadczenia wskazujące na fakt udzielenia pełnomocnictwa oraz jego zakres. Przepis § 5 przesądza o konieczności dołączenia do wniosku dokumentów wytworzonych w systemie teleinformatycznym (umowa spółki, lista wspólników oraz, jeżeli zostało sporządzone - oświadczenie o wniesieniu wkładów.

Jedną z ważniejszych regulacji w obrębie § 6 jest zatwierdzenie wniosku z chwilą podpisania go przez ostatniego z użytkowników.

W § 7 zostało uregulowane kto przekazuje wniosek do sądu oraz tryb dokonywania doręczeń sądowych przy zgłoszeniu wniosku.

Treść § 8 powiązano ze zmianą rozporządzenia *w sprawie sposobu uiszczania opłat sądowych w sprawach cywilnych*. Konieczne jest określenie przy regulacji sposobów składania wniosku, iż jeszcze przed złożeniem wniosku pojawia się mechanizm gwarantujący uiszczenie opłat.

Termin wejścia w życie rozporządzenia jest skorelowany z momentem, od kiedy będzie można zakładać spółki przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego i składać wnioski o ich zarejestrowanie, czyli 1 stycznia 2012 r.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej i nie podlega notyfikacji w trybie przewidzianym przez przepisy określające sposób funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm aktów prawnych.

Ocena skutków regulacji

1. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie.

Projektowane rozporządzenie będzie oddziaływać na podmioty podlegające wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego przez umożliwienie założenia spółki z o.o. według wzorca umowy drogą elektroniczną. Rozporządzenie będzie oddziaływać również na sądy rejestrowe, gdyż zakładane podmioty będą wpisywane do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez te sądy.

2. Konsultacje społeczne.

Projekt rozporządzenia został udostępniony w podmiotowym Biuletynie Informacji Publicznej – na stronach internetowych Ministerstwa Sprawiedliwości, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.). Ponadto zgodnie z § 11a ust. 1 uchwały nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. – Regulaminu pracy Rady Ministrów (M. P. Nr 13, poz. 221, z późn. zm.) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

W ramach konsultacji społecznych projekt rozporządzenia został przekazany do Przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa, Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”, Stowarzyszenia Sędziów „Themis”, Krajowej Rady Radców Prawnych, Naczelnej Rady Adwokackiej, Krajowej Rady Notarialnej, Business Centre Club, Krajowej Izby Gospodarczej, Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”, Pracodawcy RP, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych.

Wyniki konsultacji zostaną omówione po ich przeprowadzeniu.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Wdrożenie przepisów projektowanego rozporządzenia wiąże się z koniecznością poniesienia wydatków związanych z modyfikacją systemu informatycznego obsługującego Krajowy Rejestr Sądowy. Wydatki te obejmują łącznie koszty modyfikacji wynikających z wdrożenia niniejszego projektu rozporządzenia oraz koszty wynikające z wdrożenia ośmiu innych rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości, które jednocześnie wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.:

- 1) rozporządzenia w sprawie szczegółowego sposobu prowadzenia rejestrów wchodzących w skład Krajowego Rejestru Sądowego oraz szczegółowej treści wpisów w tych rejestrach;
- 2) rozporządzenia w sprawie ustroju i organizacji Centralnej Informacji oraz trybu i sposobu udzielania informacji z Rejestru i wydawania kopii dokumentów z katalogu, a także struktury udostępnianych informacji wymienionych w art. 4 ust. 4a oraz cech wydruków, o których mowa w art. 4 ust. 4a, umożliwiających ich weryfikację z danymi zawartymi w Rejestrze;
- 3) rozporządzenie zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia wzorów formularzy wniosków o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego oraz sposobu i miejsca ich udostępniania;
- 4) rozporządzenia w sprawie wzorca umowy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w systemie teleinformatycznym;
- 5) zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu uiszczania opłat sądowych w sprawach cywilnych;

- 6) rozporządzenia w sprawie trybu zakładania konta w systemie teleinformatycznym, sposobu korzystania z systemu teleinformatycznego i podejmowania w nim czynności związanych z zawiązaniem spółki z ograniczoną odpowiedzialnością przy wykorzystaniu wzorca umowy oraz wymagań dotyczących podpisu elektronicznego osób zawierających umowę takiej spółki oraz osób podpisujących listę wspólników i oświadczenie o wniesieniu wkładów na pokrycie kapitału zakładowego (dane umożliwiające weryfikację tożsamości);
- 7) rozporządzenie w sprawie warunków organizacyjno-technicznych dotyczących formy wniosków i dokumentów oraz ich składania do sądów rejestrowych i Centralnej Informacji drogą elektroniczną, a także orzeczeń, odpisów, wyciągów, zaświadczeń, informacji i kopii dokumentów doręczanych wnioskodawcom tą drogą oraz sposobu postępowania się dokumentami wydanymi w postaci elektronicznej;
- 8) zmieniające rozporządzenie Regulamin urzędowania sądów powszechnych.

Na wdrożenie zmian uchwalonych w przepisach ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym, jak również rozwiązań wprowadzonych w nowych bądź nowelizowanych aktach wykonawczych do tej ustawy, zaplanowane zostały środki o łącznej wysokości 4.000 tys. zł. Zadania związane z tą implementacją realizowane są jako jeden z elementów zawartej przez Ministerstwo Sprawiedliwości umowy na budowę systemu usług elektronicznych MS. Wymieniona powyżej kwota jest częścią środków przeznaczonych na realizację tej umowy i jest zagwarantowana w części 15 budżetu resortu na rok 2011. Koszt wdrożenia niniejszego rozporządzenia szacowany jest na kwotę około 400 tys. złotych.

Wdrożenie projektowanego rozwiązania nie będzie angażowało dodatkowych środków budżetu państwa w jakiegokolwiek fazie realizacji omawianego przedsięwzięcia, gdyż realizacja poszczególnych zadań przewidzianych w projekcie nastąpi w ramach dotychczas posiadanych środków części 15 budżetu państwa - Sądy powszechne.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz sytuację i rozwój regionalny.

Projekt rozporządzenia pozostaje bez wpływu na wzrost albo ograniczenie bezrobocia. Ponadto oddziałuje na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, oraz rozwój regionalny ułatwiając szybkie założenie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, jak również propagowanie wykorzystywania drogi elektronicznej.